

Aan Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

Van Gemeente Lansingerland

Onderwerp **Zienswijze Strategische Agenda MRDH**

Datum 31 januari 2023

Ons kenmerk U23.00440

Geachte heer, mevrouw,

Op 16 december 2022 ontvingen wij van u het bericht dat de Strategische Agenda MRDH 2023-2026, 'Met elkaar, voor elkaar', door het Algemeen Bestuur van de MRDH is vrijgegeven voor zienswijzen. U nodigt ons uit om onze zienswijze kenbaar te maken. Wij bedanken u voor deze mogelijkheid, waarvan we via deze brief graag gebruik maken.

De agenda 2023-2026 bepaalt de koers voor de komende vier jaar en moet invulling geven aan de grote ambities en opgaven die er in onze regio zijn. Wij vinden het belangrijk dat de ruimtelijke visie van de gemeente Lansingerland, met name verwoord in onze Omgevingsvisie, in lijn is met de regionale strategische visie op mobiliteit en brede welvaart, verwoord in de Strategische Agenda.

In de Strategische agenda worden vier grote regionale opgaven geïdentificeerd met daaraan zes concrete opdrachten gekoppeld. Graag geven wij u op al deze onderdelen onze zienswijze.

Voor de totstandkoming van de Strategische Agenda zijn vele gemeenteambtenaren, bestuurders, raadsrapporteurs, stakeholders en andere belanghebbenden betrokken. Wij waarderen dit uitgebreide participatietraject. Er is daarbij aandacht geweest voor de koers van de MRDH voor de komende vier jaar. Daarbij constateren we dat de Strategische Agenda een koers is voor alle 21 gemeenten tezamen met het belang voor de grootstedelijke regio. Hoewel wij als democratisch gekozen gemeenteraad het belang van onze inwoner in onze gemeente behartigen, heeft de MRDH met deze Strategische Agenda een koers te pakken die het belang van onze gemeentegrenzen overstijgt. Met die blik zijn wij als gemeenteraad tot een breed gedragen zienswijze gekomen.

Algemene opmerkingen

- U geeft aan dat de Strategische Agenda een richtinggevend document is dat niet in het beton is gegoten. Dit klinkt ons logisch in de oren in de huidige aan verandering onderhevige tijden, mede vanwege de vele recentelijke crises. Desondanks hechten we waarde aan een zekere standvastigheid in deze visie, waarvan we niet te gemakkelijk moeten willen afwijken omdat dat naar de omstandigheden

op een zeker moment misschien beter uitkomt. De koers die we gezamenlijk inzetten met deze Strategische Agenda is er één die de coalitieperiodes tot en met 2026 overstijgt, met name de groei van de regio. Zolang deze groei ophanden is en blijft, zal onze focus ook moeten blijven liggen bij het faciliteren van deze groei en het duurzaam en veilig in beweging houden ervan.

- Tegelijkertijd verliest de Strategische Agenda met inwerkingtreding van de Omgevingswet de juridische basis en is het van belang dat de visie, doelen en ambities uit de Strategische Agenda worden overgenomen in de gemeentelijke omgevingsvisies. Hierdoor is de MRDH afhankelijk geworden van lokale besluitvormingstrajecten. De kans bestaat dat lokaal andere keuzes gemaakt worden wegens de beperktere regionale belangen in lokaal beleid. In de Strategische Agenda wordt dit weliswaar aangestipt, maar blijft onduidelijk op welke wijze dit geborgd wordt. Als gemeenteraden en raadsrapporteurs hebben we onvoldoende inzicht in de besluitvormingstrajecten van de andere gemeenten. Graag zien wij een voorstel in de Strategische Agenda hoe MRDH erop toeziet dat de regionale belangen voldoende in lokaal beleid worden geborgd.
- Het vertrekpunt van de Agenda is het vergroten van welvaart én welzijn voor de mensen die in de metropoolregio Rotterdam en Den Haag wonen. Daar kunnen we ons in vinden. Het begrip Brede Welvaart wordt steeds meer het leidende principe, ook voor het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat. Het begrip is echter nog niet concreet en heeft in meerdere gemeenten, waaronder in Lansingerland, nadere uitwerking nodig. We roepen de MRDH op om samen inhoud te geven aan Brede Welvaart, zodat het richtinggevend kan zijn voor de huidige en toekomstige opgaven.

Opgave 1 - Groei van de regio

Het faciliteren van de groei van de regio is een opgave waar wij ons verantwoordelijk voor voelen. Met onze inbreidingslocaties en uitbreidingslocaties willen we bijdragen aan het uitbreiden van het woningaanbod. Ook biedt de regio ruimschoots ruimte aan innovatieve glastuinbouw met de bijbehorende kennisindustrie en plek voor grootschalige logistieke bedrijvigheid. Lansingerland is voor deze categorie bedrijvigheid gunstig gelegen ten opzichte van het bovenliggend wegennet met de A12 en de nieuwe A16.

Tegelijkertijd maken wij ons grote zorgen over de mobiliteitseffecten van deze groei op de belangrijkste lokale en regionale infrastructuur, die de A12 en de A16 met elkaar verbinden, namelijk de N209. Om gebiedsontwikkeling mogelijk te maken is het belang van een goede ontsluiting essentieel. Juist dit laatste staat in onze gemeente sterk onder druk, waardoor gebiedsontwikkelingen vertragen of zelfs stil komen te liggen. Onze verdere zienswijze op dit onderwerp staat verwoord bij de eerste opdracht.

Opgave 2 - Vernieuwing van de regio

Vernieuwing in de regio is noodzakelijk om mobiel te blijven en te kunnen verduurzamen. Ook wij zien de meerwaarde van bijvoorbeeld nieuwe vormen van mobiliteit. Deze geven we graag prioriteit, bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkeling en bij het stimuleren van ketenverplaatsingen. Ook kan het bijdragen aan een betere gezondheid van diegene die zich verplaatst, evenals diegene die in de regio verblijft.

Tegelijkertijd willen wij onze ogen niet sluiten voor onze inwoners die doelbewust niet (meer) in de grote stad willen wonen en verblijven, maar in een laagstedelijker gebied in randgemeenten rondom de grote stad. De snelheid van de gewenste vernieuwing van de regio op met name het gebied van mobiliteit verloopt in deze gebieden langzamer dan in hoogstedelijk gebied. De ambities voor laagstedelijke gebieden kunnen ons inziens dan ook nooit gelijk zijn aan die voor de grote stad. Autobezit is in deze gebieden bijvoorbeeld traditioneel hoger, terwijl het openbaar vervoeraanbod lager ligt. Willen deze laagstedelijke gebieden een versnelling doormaken, dan zijn grootschalige investeringen in bijvoorbeeld het uitbreiden van het openbaar vervoeraanbod noodzakelijk.

Opgave 3 - Kwaliteit van de regio

In onze regio wordt het steeds drukker met bewoners, forensen, bedrijvigheid en recreanten in de recreatie- en natuurgebieden. Dit willen we faciliteren en tegelijkertijd de kwaliteit van onze woon-, leef- en werkomgeving behouden. Wij kunnen deze ambitie onderschrijven; zo hebben wij dit ook in onze Omgevingsvisie verwoord als ambitie.

Opgave 4 - Herstel van de regio

Herstel van de regio is met name gericht op de gevolgen van de coronacrisis. De pandemie ligt gelukkig inmiddels in het verleden, al zijn de gevolgen ervan voorlopig nog steeds merkbaar.

De Strategische Agenda focust op herstel van het openbaar vervoer. Het belang van het behoud en versterken van kwalitatief hoogwaardig openbaar vervoer is voor onze regio cruciaal. Dit draagt bij aan de verstedelijkingsopgave en houdt onze regio in beweging. De focus ligt wat ons betreft op de korte termijn op herstel, maar groei mogen we daardoor niet uit het oog verliezen. Investerings in groei en kwaliteitsverbeteringen blijven noodzakelijk en daar moet wat ons betreft de focus op liggen.

Dan de opdrachten.

Opdracht 1 - Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren

Als Lansingerlandse gemeenteraad zijn we blij dat de focus niet alleen is op de wegen in eigen beheer (lees: 21 gemeenten), maar ook voor het provinciaal en rijkswegennet. Ook zijn we blij met de frequentieverhoging van de E-lijn richting Den Haag.

In de Strategische Agenda staat dat de MRDH de noodzakelijke bereikbaarheid tijdig realiseert via eigen investeringsprogramma's en Rijks- en provinciale programma's. Wij zien dit echter te weinig terug in de aanpak, programma's en de verwachte resultaten voor 2026. Er wordt een kennismakelaarsrol of rol van onderzoekspartner voorgesteld over wegen van andere overheden. Wij zien graag een stevigere positionering van de Strategische Agenda ten aanzien van wegen van andere beheerders, te weten het Rijk en de provincie.

Wij maken ons zorgen over de bereikbaarheid van onze kernen op het gebied van openbaar vervoer en auto, waarbij de mobiliteitstransitie ruimschoots onvoldoende bij zal dragen aan verbetering van een duurzame en toekomstbestendige bereikbaarheid. Onvoldoende bereikbaarheid in deze gebieden vertraagt de noodzakelijke verstedelijking en gebiedsontwikkeling.

De focusgebieden van de MRDH liggen echter niet op ontwikkelingen in en rondom Lansingerland, maar met name langs de Oude Rijn, Hoekse Lijn, en soortgelijke gebieden. Voor de 'reguliere' gebiedsontwikkelingen stelt de Strategische Agenda een kennismakelaarsrol voor. Wij zien graag dat de MRDH een grotere rol op zich neemt om infrastructurele knelpunten op te lossen, waarbij gebiedsontwikkelingen een regionaal belang dienen.

Opdracht 2 - toekomstbestendige economie stimuleren

We zijn verheugd met de aandacht voor het MKB. Wij zien dat het MKB onvoldoende op de hoogte is van de diverse programma's en regelingen die hen kunnen ondersteunen. Daarnaast zien we ook dat de gemiddelde MKB-er moeite heeft om de praktische vertaalslag te maken van algemene trends en ontwikkelingen naar de dagelijkse bedrijfsvoering. Derhalve willen we u vragen niet uitsluitend de focus te leggen op toegepaste

innovatie, maar dus ook aandacht te hebben voor het brede MKB die over het algemeen meer tijd nodig heeft om innovaties te omarmen.

We zien daarnaast graag dat het beschikbare budget voor het programma economisch vestigingsklimaat ook meer voor deze doelstelling wordt ingezet.

Opdracht 3 - Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren

In de 'Mobiliteitsvisie Lansingerland 2040: Een nieuw élan' en de Omgevingsvisie van Lansingerland dragen wij de actieve en collectieve vormen van mobiliteit een warm hart toe. Wij zijn blij met het programma Metropolitane fietsroutes en kijken met interesse naar de ontwikkelingen op het gebied van Smart Mobility, Maas en AVLm.

We bieden in onze gemeente de ruimte aan nieuwe concepten die op een of andere manier bijdragen aan de mobiliteitstransitie. Tegelijkertijd zijn we niet blind voor de nadelen van micro-deelmobiliteit. Ook vinden we het stimuleren van actieve en collectieve vormen voor ons niet gelijk staan aan het tegenwerken van de automobilité. Gelukkig vinden we in de MRDH hierbij een medestander. Wij kunnen ons vinden in de aanpak en dragen graag bij om de verwachte resultaten te behalen.

Wel wensen wij een actievere rol van de MRDH bij onderwerpen als deelmobiliteit en het zoeken naar Last Mile-oplossingen. Met enkel het vervullen van een kennismakelaarsrol lukt het niet om tot een gezamenlijke visie te komen en om deelmobiliteit als regionaal product te laten slagen. Deelmobiliteit komt nu alleen in de grote steden tot een positieve businesscase. Dit geldt voor zowel deelauto's als deel-micromobiliteit. Uit kleinere gemeenten zien we veelal terugtrekkende bewegingen van deelmobiliteitsaanbieders en kloppen zij bij de gemeenten aan voor het afdekken van de onrendabele top. Wij zien graag een actievere houding van de MRDH om samen met overheid en markt tot een regionaal slagend product van deelmobiliteit te komen. Mobiliteit stopt tenslotte niet bij een gemeentegrens. Juist een MRDH kan actief bijdragen om deelmobiliteit dan ook over deze grenzen heen te trekken.

Opdracht 4 - Vernieuwen van werklocaties

Het belang van de opdracht 'Vernieuwen werklocaties' wordt steeds groter. We kunnen ons vinden in de voorgestelde aanpak. We willen benadrukken dat de gemeente Lansingerland meerwaarde ziet in het opstellen van een kwalitatief afwegingskader voor met name bedrijventerreinen.

Opdracht 5 - Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk

Wij zijn blij dat wordt geïnvesteerd in het huidige regionale mobiliteitsnetwerk en dat als doel wordt gesteld deze beter te benutten, uit te breiden en veiliger te maken. Er is duidelijk oog voor het beter mogelijk maken van een deur-tot-deur ketenreis via het programma Knooppunten, de OV-doorstromingsprojecten en het integreren van fietsen, deelmobiliteit en verkeersveiligheid in de OV-concessies. Hoe dit vorm moet krijgen is nog onduidelijk. Wij hopen hier snel duidelijkheid in te krijgen.

Knooppunt Rodenrijs is in Lansingerland inmiddels gerealiseerd en we hebben knooppunt Berkel Westpolder op het programma staan voor verbeteringen, in samenspraak met de stations beheerder en de MRDH. Wat ons inziens ontbreekt is het knooppunt Lansingerland-Zoetermeer, waar bus, trein en (snel)tram, samen met het metropolitane fietspad en een groot P+R terrein met elkaar verbonden zijn. Rondom deze knoop werken we aan het doortrekken van de metro/(snel)tram van Zoetermeer naar Rodenrijs om de OV-verbinding Zoetermeer-Rotterdam te versterken. We werken daarin samen met Zoetermeer, Rotterdam, HTM, RET en MRDH.

Ook wensen wij de locatie 'Bleizo-West' terug te zien als grootschalige ontwikkellocatie voor woningbouw. Dit zijn dan ook allemaal speerpunten zoals opgenomen in ons coalitieakkoord. We hebben graag een extra steun in de rug voor deze ontwikkelingen door Lansingerland Zoetermeer als knooppunt in de Strategische Agenda te benoemen, alsmede de gewenste ontwikkeling van ZoRo-Rail.

Opdracht 6 - Herstellen van het OV systeem

Het openbaar vervoer is een zeer belangrijke drager van de gebiedsontwikkelingen in onze gemeente, met name de grotere ontwikkelingen rondom het HOV. In de periode waarin het openbaar vervoer moet herstellen van de Corona pandemie, te kampen heeft met grote personeelstekorten en met hoge energiekosten kampt heeft deze opdracht wat ons betreft een van de hoogste prioriteiten binnen de Strategische Agenda. Wij houden de MRDH verantwoordelijk voor het beleid, uitvoering en vooral de instandhouding van de huidige kwaliteit en het huidige aanbod van het openbaar vervoer in onze gemeente en de regio.

Nadat de gevolgen van deze crises voorbij zijn hechten we onverminderd groot belang bij het openbaar vervoer en streven we met u naar het intensiveren van het vervoeraanbod en verbeteren van de kwaliteit

Wij volgen met u de ontwikkelingen en zijn graag bereid actief de lobby van de MRDH richting het Rijk te ondersteunen.

Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

drs. Eveline Hamelink-van Rens
Griffier

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester